

شناختنامه
کاف

www.ketab.ir

شناخت نامه الکافی

درس آشنایی با الکافی (ویرژن طلاب سطح یک)
نویسنده‌ان: سید محمد کاظم طباطبائی، امیر رضاقی

ناظر علمی: عبدالهادی مسعودی

گروه علمی: مرتضی حائری، جمال الدین حیدری فطرت
سید کاظم طباطبائی، مهدی غلامعلی، حسین محققیان،
حسین صبوری، عبدالرضا ماهجیر،
حیدر مسجدی، عبدالهادی مسعودی
استاندار سازمان امور شیعی: حسین صبوری،
صفحه آراء: هادی عبدالعالی

ناشر: انتشارات مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه
چاپ: اول / ۱۴۰۳

شمارگان: ۵۰۰ نسخه
۹۷۵۲۱۲۳: BP1۲۹

شماره کتاب شناسی: ۲۹۷/۲۱۲
ردیه بندی کنگره: ۹۷۸۶۲۲۵۸۱۳۰۴
شابک:

www.ketab.ir

صاحب نظران استاران و طلاب ارجمند می‌توانند نقدهای سازنده
و پیشنهادهای خود را در برآورد متفقون و مذایع درسی
نمایند: www.Dadvin.ir
شماره تماس مرکز تدوین و توزیع: ۰۵۳۲۹۱۰۹۷
شماره تماس مرکز تدوین و مذایع درسی: ۰۵۳۷۷۷۲۵۵۴
ویکاه انتشارات: ۰۵۳۷۷۷۲۵۵۴
نشر حوزه در اینترنت: www.nashreHowzeh.ismc.ir
@Nashre_Howzeh

فهرست مطالب

۱۱	مقدمه مؤلف
۱۳	✿ درس ۱: زندگی و زمانه کلینی
۱۴	مروری بر سرگذشت حدیث شیعه
۱۵	میلاد و درگذشت ثقة الاسلام کلینی
۱۷	شیخ کلینی در ری و قم
۱۹	شیخ کلینی در بغداد
۲۰	آثار و شاگردان شیخ کلینی
۲۱	شیخ کلینی در نگاه و بیان بزرگان
۲۷	✿ درس ۲: درباره الکافی
۲۷	جایگاه و اهمیت الکافی
۲۸	ساختمان الکافی
۲۸	۱. درآمد
۲۹	۲. آشنایی با ساختار و موضوعات الکافی
۳۰	۳. آشنایی با ساختار و موضوعات فروع کافی
۳۱	۴. آشنایی با روضه کافی
۳۱	ویژگی های الکافی
۳۱	۱. ویژگی های تاریخی الکافی
۳۲	۲. ویژگی های محتوایی الکافی
۳۳	۳. ویژگی های سندی الکافی
۳۴	۴. اقدامات انجام شده درباره الکافی
۳۴	۱. شروح و حواشی الکافی
۳۶	۲. رساله های حدیثی و گزیده های الکافی
۳۷	۳. ترجمه های الکافی
۳۷	۴. کتاب ها و مقالات مرتبط با الکافی
۳۸	۵. چاپ های الکافی
۴۱	✿ درس ۳: کتاب «فضل العلم»
۴۱	کتاب فضل العلم در یک نگاه

گذاری در بوستان «علم» کافی.....	۴۳
✿ درس ۴: کتاب «الإيمان والكفر».....	۵۳
«كتاب الإيمان والكفر» در یک نگاه.....	۵۳
پیشینه کتاب ایمان و کفر.....	۵۶
نگاهی به گزیده احادیث کتاب ایمان و کفر.....	۵۷
✿ درس ۵: احادیث کتاب «الإيمان والكفر».....	۶۷
نگاهی به گزیده احادیث کتاب ایمان و کفر.....	۶۷
✿ درس ۶: کتاب «الدعا».....	۸۱
«كتاب الدعا» در یک نگاه.....	۸۱
پیشینه کتاب «الدعا».....	۸۲
نگاهی به احادیث «كتاب الدعا».....	۸۳
✿ درس ۷: کتاب «فضل القرآن».....	۹۳
«كتاب فضل القرآن» در یک نگاه.....	۹۳
پیشینه «كتاب فضل القرآن».....	۹۴
نگاهی به احادیث «كتاب فضل القرآن».....	۹۵
✿ درس ۸: احادیث تاریخی الكافی.....	۱۰۵
احادیث تاریخی الكافی در یک نگاه.....	۱۰۵
پیشینه تاریخ نگاری حدیثی.....	۱۰۷
نگاهی به احادیث تاریخی الكافی.....	۱۰۹
✿ درس ۹: کتاب «العشرة».....	۱۱۷
«كتاب العشرة» در یک نگاه.....	۱۱۷
پیشینه «كتاب العشرة».....	۱۱۸
نگاهی به احادیث «كتاب العشرة».....	۱۱۹
✿ درس ۱۰: «فروع الكافی».....	۱۳۱
آشنایی با جایگاه روایات فقهی.....	۱۳۱
فروع الكافی در یک نگاه.....	۱۳۶
پیشینه فروع الكافی.....	۱۳۹

١٤٥	١١: درس كتاب «الصلوة» كتاب الصلاة» دریک نگاه.....
١٤٥	پیشینه «كتاب الصلاة» نگاهی به احادیث «كتاب الصلاة».....
١٤٦	١٢: درس كتاب «المعیشه» كتاب المعیشه» دریک نگاه.....
١٤٦	پیشینه «كتاب المعیشه» نگاهی به احادیث «كتاب المعیشه».....
١٥٠	١٣: درس كتاب «العقل والجهل» كتاب العقل والجهل» دریک نگاه.....
١٥٠	پیشینه «كتاب العقل والجهل» نگاهی به احادیث «كتاب العقل والجهل».....
١٥٩	١٤: درس كتاب «التوحید» كتاب التوحید» دریک نگاه.....
١٥٩	پیشینه «كتاب التوحید» نگاهی به احادیث «كتاب التوحید».....
١٧١	١٥: درس كتاب «الحجـه» كتاب الحجـه» دریک نگاه.....
١٧١	پیشینه كتاب الحجـه نگاهی به گزیده احادیث كتاب الحجـه.....
١٧٢	١٦: درس كتاب «الروضـه» كتاب الروضـه» دریک نگاه.....
١٧٢	پیشینه «كتاب الروضـه» نگاهی به احادیث «كتاب الروضـه».....
١٧٣	پیوست گزیده مقالات مرتبط بالكافی و ثقة الاسلام کلینی <small>بلطفه</small>
٢٢٣	عنوانین گزیده مقالات الكافی كتابنامه شناخت نامه الكافي
٢٢٣	
٢٢٥	

مقدمه مؤلف

معارف اسلامی برگرفته از آموزه‌های قرآن و سنت است. تنها راه رسیدن به سنت نیز از طریق حدیث پیامبر اکرم ﷺ و اهل‌بیت گرامی ایشان ﷺ است.

کتاب شریف کافی نگاشته مرحوم ثقة‌الاسلام کلینی رحمه‌الله مهم‌ترین کتاب حدیثی شیعه است که در دوره غیبت صغری در مدرسه حدیثی قم تالیف شده و از همان دوره تاکنون، محور حدیث خوانی و دستیابی به معارف اهل‌بیت علیهم السلام در حوزه‌های اعتقادی، اخلاقی و فقهی بوده است. ازسوی دیگر وظیفه همه آحاد طلاب حوزه‌های علمیه آشنایی با معارف حدیثی، یادگیری آن، تبلیغ و تبیین آموزه‌های معرفتی برای مردم و عمل کردن به آن‌ها است.

این نگاشته با هدف نزدیک شدن به این مقصود، بنا به سفارش مرکز تدوین متون و منابع درسی حوزه‌های علمیه تهیه شده و تلاش دارد طلاب عزیز را با کتاب شریف کافی، مؤلف آن و معارف موجود در آن آشنا کند.

در این مجموعه ضمن آشنایی کلی با ابواب موجود در کتاب کافی، برخی از روایات آن مطرح شده و گاه نکات حدیثی، فقه الحدیثی، اصطلاحات، روایان، منابع، واژه‌شناسی و... در ضمن روایات تبیین شده و مخاطب را با معیارهای حجت‌شناسی آشنا می‌کند.

سیر آموزشی حدیث خوانی روشمند انتشار این مجموعه از ابواب و روایات ساده‌تر و کاربردی‌تر کتاب شریف کافی آغاز شده و در ادامه ابواب دشوارتر پرداخته شود. از این رو ترتیب چینش ابواب و روایات کتاب کافی تغییر یافته و شکل آموزشی حدیث گرفته است. امید است این نگاشته بتواند آغازی خوش‌سرانجام برای حدیث خوانی و حدیث‌دانی طلاب عزیز باشد.

شایسته است تشکر و امتنان خود را از جناب حجت‌الاسلام والمسلمین عباسی، مدیر مرکز تدوین متون و منابع درسی حوزه‌های علمیه و حجت‌الاسلام مسعودی ارزیاب محترم کتاب (زید‌عزه‌ها) ابراز کنم. این نگاشته حاصل همکاری طلبه پژوهشگر، پرکار، خوش‌ذوق و خوش قلم جناب حجت‌الاسلام والمسلمین امیر‌رضاقلی رحمه‌الله است که بدون همکاری ایشان، این کتاب با این سرعت و اتقان به انجام نمی‌رسید. در پایان درود خود را بر همه عالمان شیعه از آغاز تا انجام نشار می‌کنم که با جانفشنانی و تلاش خود، این میراث گران‌قدر را در اختیار مانهادند تا اکنون پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران، چراغ راه آینده ما باشد.

قلم و بیان از ستایش حضرت باری تعالی، پیامبر گرامی و اهل‌بیت ایشان ناتوان است. امید که این وجیزه را قبول فرمایند.

بمنه و کرمه

محمد کاظم طباطبائی

۱۴۰۲/۰۵/۲۹ شمسی / مطابق با سوم صفر ۱۴۴۵